

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Мобільного рятувального центру швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій
полковник служби цивільного захисту
Володимир КАЧКАН

« ____ » _____ 2023 року

ПЛАН-КОНСПЕКТ

на проведення додаткового заняття з профільної підготовки
з особовим складом МРЦ ШР ДСНС України

« ____ » _____ 20__ р.

Тема: 16 днів проти насильства

Навчальна мета: Доведення до особового складу теми лекції

Час: 45 хвилин

Навчально-матеріальне забезпечення: План-конспект

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки.
<p>Щорічно в Україні з 25 листопада до 10 грудня включно проводиться Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства». Мета акції – привернення уваги суспільства до проблем подолання насильства у сім'ї, жорстокого поводження з дітьми, протидії торгівлі людьми та захисту прав жінок.</p> <p>Прояви насильства супроводжують людство з давніх давен. Упродовж тисячоліть одна людина кривдить іншу людину, чинить насильство щодо неї. У світі постійно відбуваються війни, напади на людей, дискримінація, приниження.</p> <p>Прикро, що ми звикли сприймати насильство, як щось неминуче, адже прояви насильства порушують права людини, принципи її вільного та справедливого існування. І коли насильство чиниться поруч із нами чи в нас у домі, на роботі, на вулиці, ми можемо й повинні зупинити його. Саме тому щорічно, починаючи з 1991 року, міжнародна спільнота підтримує акцію «16 днів проти насильства».</p> <p>Тисячі громадян та сотні державних і громадських організацій з більш ніж 100 країн світу активізують з 25 листопада до 10 грудня свої зусилля заради об'єднуючої мети: збільшити розуміння та обізнаність про всі форми насильства у співвітчизників, створити в конкретному регіоні або окремій державі соціальний простір, вільний від насильства.</p> <p>Дати початку та завершення Акції вибрані не випадково. Вони створюють символічний ланцюжок, поєднуючи заходи проти насильства</p>	

стосовно жінок та дії щодо захисту прав людини, підкреслюючи, що будь-які прояви насильства над людиною, незалежно від її статі, є порушенням прав людини.

Шістнадцятиденний період акції охоплює наступні важливі дати:

• **25 листопада – Міжнародний день боротьби з насильством щодо жінок.**

Символом проти всіх форм насильства над жінками стала біла стрічка.

Ця дата була обрана в пам'ять про сестер Мірабал – політичних активісток, що в 1960 році були жорстоко вбиті за наказом домініканського диктатора Рафаеля Трухільо. Цей день також став символом світового визнання проблеми гендерного насилля.

Жінки по всьому світу стають жертвами згвалтувань та зазнають побутового насилля, до того ж, масштаби та істинна природа його нерідко приховані.

Дуже важливо, щоб кожен з нас усвідомив, що насилля проти жінки – це не міф, а реальна проблема, від якої навіть сьогодні, у ХХІ сторіччі, потерпають українські жінки.

Щороку близько 10000 українських жінок гине від домашнього насильства. У всьому світі від нього потерпає більше жінок, ніж від пограбувань та в автомобільних катастрофах разом узятих.

Україна як держава докладає зусиль, аби викоринити насильство в сім'ї, зокрема, було ухвалено відповідний закон, країна приєдналась до кампанії ООН проти побутового насильства, започатковано загальнодержавну кампанію “Стоп-насильству”.

В результаті жорстокого поведіння та домашнього насильства жінки втрачають довіру, самоповагу та в більшості випадків й життя.

Тому завдання суспільства по відношенню до жінок, які стали жертвами насильства, – вселити в них надію, що вихід є!

В Україні працюють центри допомоги жертвам домашнього насильства, проте, варто нагадати, що допомагають тим, хто просить про допомогу.

Якщо вам все ж таки довелося зіткнутися із НАСИЛЬСТВОМ, звертайтеся на Національну «гарячу лінію» за інформаційною, психологічною та правовою консультацією за номером 0 800 500 335 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів) або 116 123 (безкоштовно з мобільних телефонів).

• **1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом.**

Тема Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом 2021 року: «Ліквідувати нерівність. Покінчити зі СНІДом. Припинити пандемію». ВООЗ і партнери роблять особливий наголос на тому, щоб ніхто не залишився поза увагою, вказуючи на посилення дисбалансу щодо доступу до основних послуг з ВІЛ.

За даними ВООЗ, у 2020 р. у світі налічувалося 37,7 мільйонів ВІЛ-інфікованих, з яких 1,7 мільйона становили діти. Переважна більшість ВІЛ-інфікованих людей живе у країнах із низьким та середнім рівнем доходу. У 2020 р. від причин, пов'язаних із ВІЛ-інфекцією, померло 680 000 осіб та ще 1,5 мільйона людей заразилися ВІЛ. 73% дорослих ВІЛ-інфікованих приймали у 2020 р. антиретровірусну терапію (АРТ), розраховану на все життя.

- **2 грудня – Міжнародний день боротьби з рабством.**

Саме 2 грудня 1949 року було прийнято Конвенцію про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами на 4-й сесії Генеральної Асамблеї ООН. Для України документ набрав чинності 15 лютого 1955 року.

На жаль, у світі досі існують сучасні форми рабства, такі як сексуальна експлуатація, торгівля людьми, продаж наречених, шлюби з примусу, ряд форм дитячої праці, насильницьке вербування дітей для використання у збройних конфліктах та боргова кабала.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини наголошує, що ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям. Також Конституцією України забороняється використання примусової праці.

- **3 грудня – Міжнародний день людей з обмеженими фізичними можливостями.**

Міжнародний день людей із інвалідністю не є святом, а покликаний привернути увагу до проблем цих людей, захисту їхніх прав, гідності і благополуччя, акцентує увагу суспільства на перевагах, які воно отримує від участі людей з інвалідністю у політичному, соціальному, економічному і культурному житті. Цей день є нагадуванням людству про його обов'язок виявляти турботу і милосердя до найбільш незахищеної частини суспільства – людей із інвалідністю.

Відзначаючи Міжнародний день інвалідів, прогресивне людство засвідчує цим, що громадяни з обмеженими фізичними можливостями потребують особливої уваги. Для них мають бути створені такі умови, які дадуть змогу відчувати себе рівними серед рівних. Адже саме ставлення до інвалідів визначає ступінь цивілізованості суспільства. В Україні близько 3 мільйонів людей з інвалідністю. І вони вимагають до себе підвищеної уваги. Ліки, продуктові набори, пільги на медичне обслуговування, пенсії і дотації, спеціально оснащені будівлі, транспорт – це все потрібно людині з обмеженими можливостями.

- **5 грудня – Міжнародний день волонтера.**

Вважається, що волонтерський рух бере початок у 20-х роках ХХ століття. Після Першої світової війни, у 1920 році у Франції, під Страсбургом, був реалізований перший волонтерський проєкт за участю німецької та французької молоді, в рамках якого волонтери відновлювали зруйновані війною ферми в місцях найбільш запеклих боїв між німецькими та французькими військами. Пізніше цю естафету підхопила Індія і рух поширився світом. У 1987 році у світі налічувалося 80 мільйонів волонтерів, на початок ХХІ століття — понад 100 мільйонів.

Найбільш потужний сплеск українського волонтерства відбувся у 2014 році, коли путінська Росія розв'язала проти нас так звану гібридну війну. Люди жертвували усім: часом, грошми, часто здоров'ям і життям. Волонтери добровольцями йшли на фронт, збирали допомогу, везли на передову все, що могли, починаючи зі шкарпеток і закінчуючи тепловізорами, приймали біженців, здавали кров пораненим, знаходили потрібні ліки, плели маскувальні

сітки й готували вареники та борщові набори.

- **6 грудня – Вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі.**

У 1970–1980-х роках багато жінок навчалося у технічних вузах Монреалю та Канади. Система заохочень для жінок у коледжах та університетах викликала незадоволення у незначній частині чоловіків, які вважали такі заходи дискримінаційними. Саме до цієї категорії незадоволених належав 25-річний Марк Лепін, який звинувачував фемінізм і жінок у своїх життєвих негараздах та неможливості потрапити до Політехнічної школи Монреалю.

Масове вбивство у Політехнічній школі відбулося 6 грудня 1989 року, під час якої злочинець Марк Лепін розстріляв 14 студенок і поранив 13 інших в ім'я «боротьби з фемінізмом». Розстріл жінок мав великий резонанс у суспільстві: він загострив увагу на проблемі насильства проти жінок і призвів до жорсткішого контролю за розповсюдженням вогнепальної зброї у Канаді. В пам'ять про напад у Канаді запроваджено Національний день пам'яті та боротьби з насильством проти всіх форм насильства над жінками (символом цього дня є стрічка білого кольору).

Обставини злочину, який скоїв Лепін, і мотиви, які він пояснив у передсмертному листі, спричинили жваве обговорення, а саме загострили увагу на проблемі насильства проти жінок. У Монреалі та декількох інших містах Канади були споруджені меморіали жертвам цієї трагедії.

- **9 грудня – Міжнародний день боротьби з корупцією.**

9 грудня 2003 року у мексиканському м. Меріда відбулася політична конференція, на якій була підписана Конвенція ООН проти корупції.

Цей міжнародний договір передбачає заходи із запобігання корупції, покарання винних, а також механізми міжнародної співпраці в боротьбі з нею. Він зобов'язує держави-члени проводити політику протидії корупції, схвалити відповідні закони і заснувати спеціальні органи боротьби з цим явищем.

Конвенція набула чинності в грудні 2005 року після її ратифікації 30 країнами. Україна ратифікувала конвенцію 18 жовтня 2006 року.

Термін «корупція» означає зловживання державною владою для одержання вигоди в особистих цілях, в інтересах третіх осіб і груп, а також різні форми незаконного привласнення публічних коштів для приватного використання.

- **10 грудня – Міжнародний день прав людини.**

Засновники Міжнародного дня прав людини висловлювалися за розширення прав людини, активну пропаганду ідей рівноправності, соціальної відповідальності та взаємодопомоги.

Загальна декларація прав людини стала першим міжнародним документом, в якому були чітко сформульовані положення про права людини. Крім основних прав людини, Загальна декларація прав людини докладно перелічує політичні, громадянські права і свободи людини, а також права в економічній, соціальній і культурній сферах.

Загальна декларація спонукала людство до розробки та укладення численних конвенцій, декларацій та протоколів з прав людини: у 1948 р. було ухвалено Конвенцію про попередження злочину геноциду та покарання за нього, в 1949 р. – Женевські конвенції про захист прав людини під час

збройних конфліктів, 1950 р. – Європейську Конвенцію захисту прав людини та основних свобод, 1959 – Декларацію прав дитини, в 1966 р. – пакти про права людини тощо. Також було створено різноманітні установи та посади для більш об'єктивного дотримання державами прав людини – Комісія ООН з прав людини та Уповноважений з прав людини.

Пройдемо пізнавальне тестування щодо визначення рівня обізнаності та розуміння проявів домашнього насильства, а також видів відповідальності за скоєння такого насильства
[\(https://platfor.ma/specials/bye-znachyt-syade-test/\)](https://platfor.ma/specials/bye-znachyt-syade-test/)

План-конспект склала:

Позаштатна радниця з гендерних питань

Олена ЯСІНСЬКА

«__»_____2023 року